

2023. gada 27. marts

Kā Eiropas Savienībai veicas ar ambiciozo enerģētikas un klimata mērķu sasniegšanu?

Mihails Kozlovs
ERP loceklis,
VI apakšpalātas «Tirgu regulējums un konkurētspējīga ekonomika» vadītājs

Twitter: @Mihails_Kozlovs

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Saturs

1. ERP loma

2. ES enerģētikas un klimata mērķi:

- Klimata neitralitāte;
- ES /nacionālās enerģētikas un klimata stratēģijas jaunajā ģeopolitiskajā realitātē;
- ES Enerģētikas politikas mērķi.

3. ERP apsvērumi:

- par rīcības efektivitāti, mērķu sasniegšanu, atbildību un pārredzamību ES rīcībā.

ERP apsvērumi par sasniegumiem ES Enerģētikas politikas ieviešanā (3-os no 5 pīlāriem) (I)

Pīlārs «Energoefektivitātes uzlabošana»

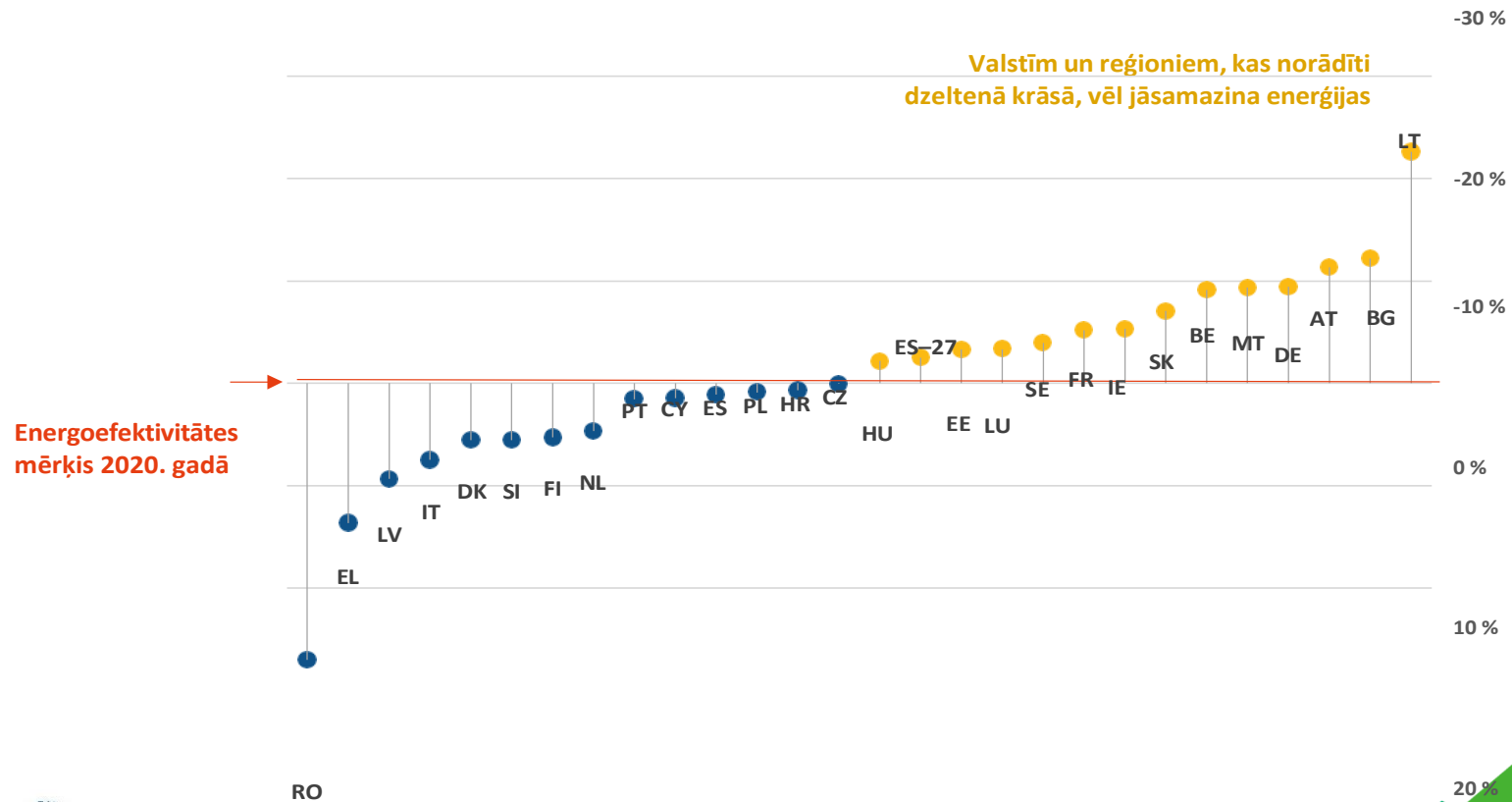
- ES budžetā plānotie tēriņi nebija labi integrēti ES energoefektivitātes stratēģijā;
- ES projektos uzņēmumos radītā enerģijas ietaupījuma devums enerģijas taupīšanas vajadzību apmierināšanā līdz 2030. g. - 0,3 %;
- ES finansējums ēku energoefektivitātes palielināšanai nav balstīts uz izmaksu lietderības principu;
- nav rādītāja, ar ko mēra enerģijas ietaupījumu, veicot ieguldījumus dzīvojamās ēkās;
- bez ES atbalsta, iespējams, tiktu īstenots tikai nedaudz vairāk ka ½ projektu uzņēmumiem;
- projekti uzņēmumiem ar īsu atmaksāšanās laiku un zemām CO₂ novēršanas izmaksām tiktu īstenoti arī bez ES dotācijas; ar aizdevumiem.

ERP apsvērumi par sasniegumiem ES Enerģētikas politikas ieviešanā (II)

Pilārs «Energoefektivitātes uzlabošana»

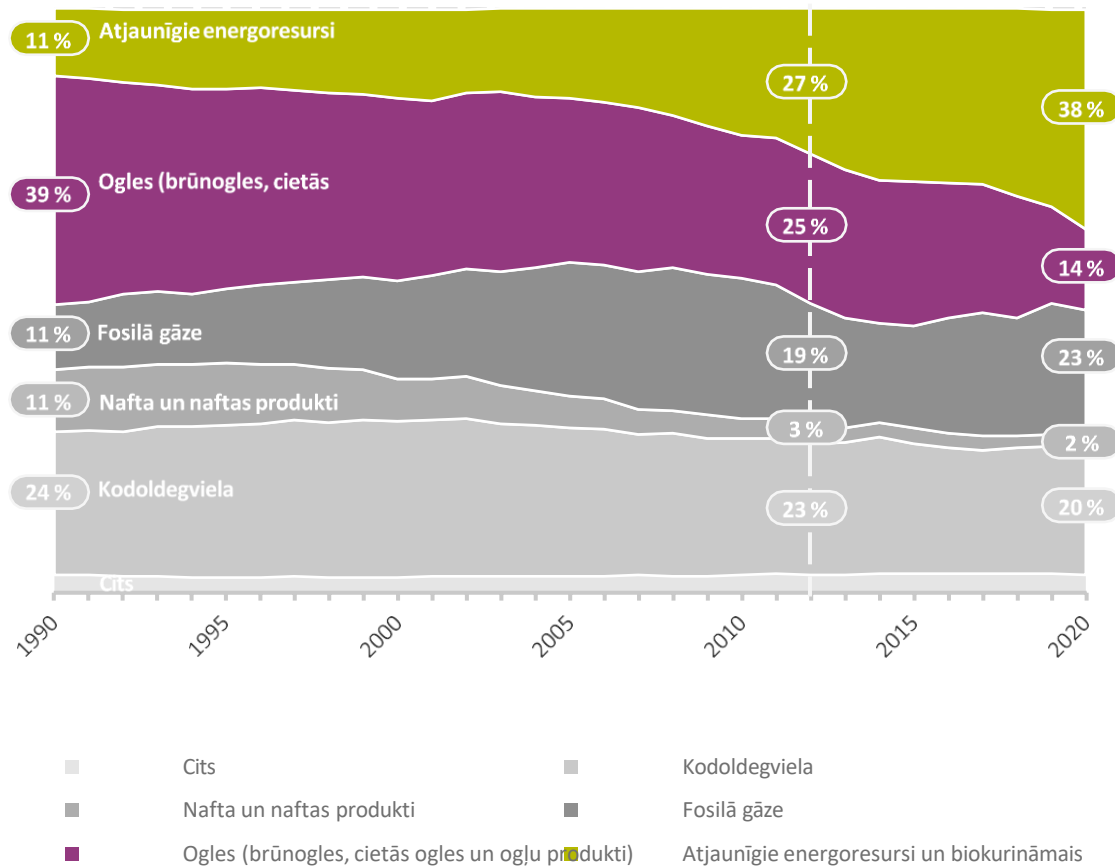
Enerģijas galapatēriņš 2019. gadā salīdzinājumā ar 2020. gadam izvirzīto mērķi

ERP apsvērumi par sasniegumiem ES Enerģētikas politikas ieviešanā (III)

Pilārs «Dekarbonizācija»

Saražotās elektroenerģijas un siltumenerģijas īpatsvars pa kurināmā veidiem

EIROPAS
REVIZIJAS
PALĀTA

Avots: ERP, pamatojoties uz Eurostat datiem

ERP apsvērumi par sasniegumiem ES Enerģētikas politikas ieviešanā (IV)

Pilārs «Pilnībā integrēts Eiropas enerģijas tirgus»

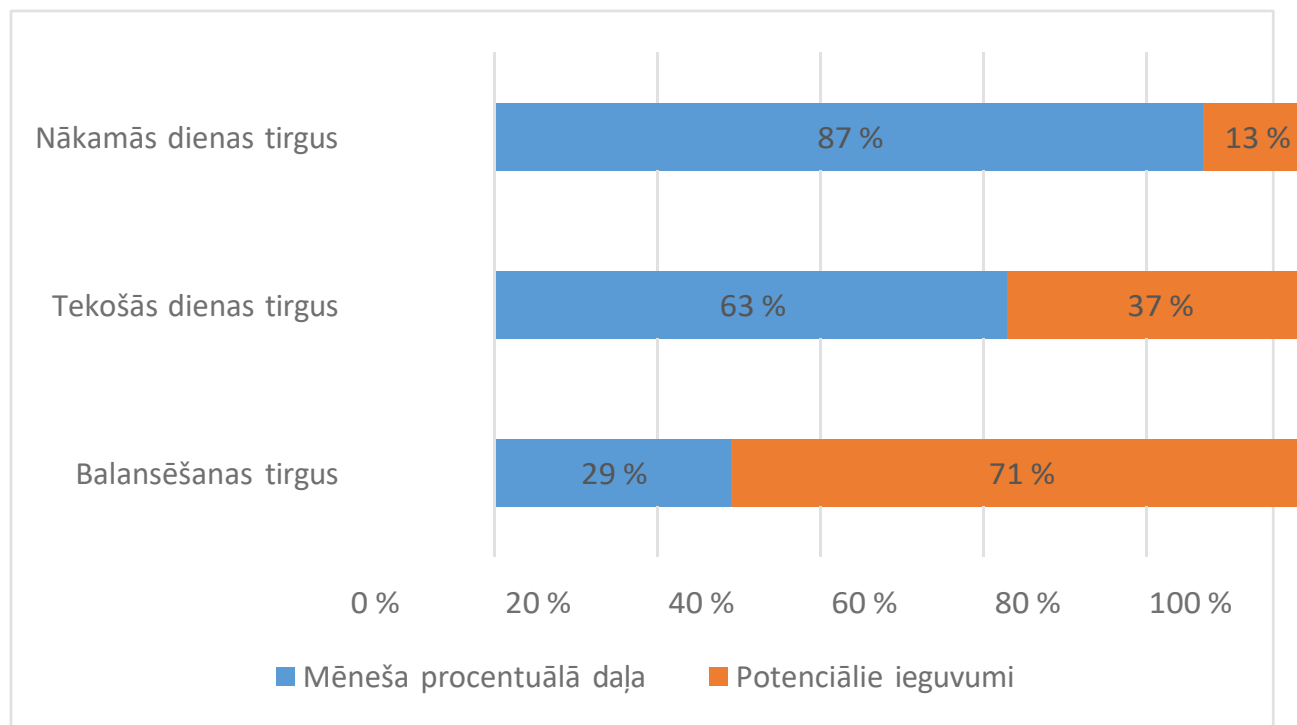
1. **Kāpēc svarīgi enerģētikas un klimata mērķu kontekstā?**
2. **ES tiesību aktu mērķi, kas veicina iekšējā elektroenerģijas tirgus izveidi / likvidē šķēršļus pārrobežu tirdzniecībai:**
 - ES mēroga tirgu sasaiste (proti, dalībvalstu enerģijas biržu savstarpēju savienojamība);
 - pieejamās starpsavienotāju jaudas nodrošināšana tirdzniecībai jebkurā laikā.

ERP apsvērumi par sasniegumiem ES Enerģētikas politikas ieviešanā (V)

Pilārs «Pilnībā integrēts Eiropas enerģijas tirgus»

Starpsavienotāju efektīva izmantošana Eiropas Savienībā dažādos laikposmos 2020. gadā

Piezīme. Rādītājs ir definēts kā pieejamās komerciālās jaudas izmantošana, kas izteikta procentos, “pareizajā ekonomiskajā virzienā”, proti, lai transportētu elektroenerģiju no zemas uz augstas cenas piedāvājumu zonām.

ERP apsvērumi par sasniegumiem ES Enerģētikas politikas ieviešanā (VI)

Pilārs «Pilnībā integrēts Eiropas enerģijas tirgus»

Reģionālie snieguma rādītāji saistībā ar pieejamo starpzonu jaudu 2020.gadā

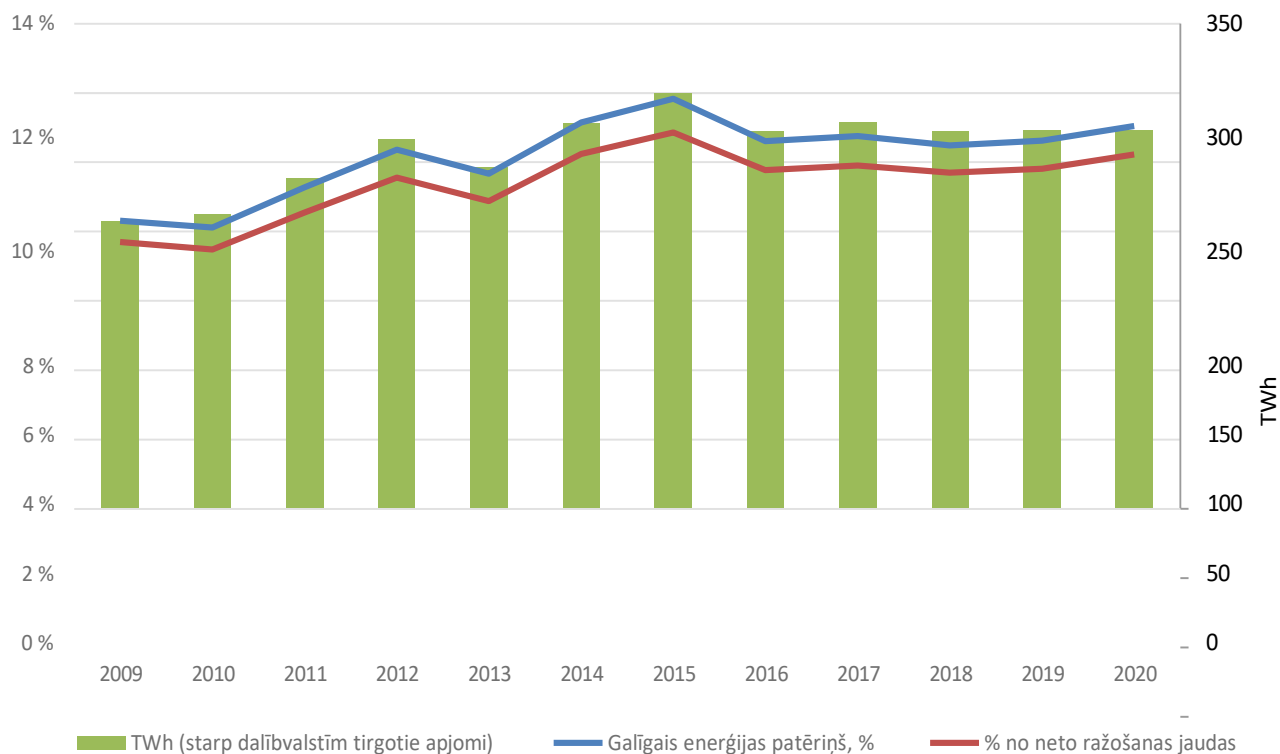
Jaudas aprēķināšanas reģions	Atbilstība 70 % mērķrādītājam, laika ilgums procentos
Centrālais reģions	12 %
Ziemeļitālija	48 %
Dienvidaustrumeiropa	8 %
Dienvidrietumeiropa	51 %

ERP apsvērumi par sasniegumiem ES Enerģētikas politikas ieviešanā (VII)

Pilārs «Pilnībā integrēts Eiropas enerģijas tirgus»

Elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecības apjomi ES (TWh)

Piezīme. Dati par elektroenerģijas cenām līdz 2015. gadam nav pieejami. Šā ziņojuma sagatavošanas laikā dati par tirdzniecības apjomiem 2021. gadā nebija pieejami.

ERP apsvērumi par sasniegumiem ES Enerģētikas politikas ieviešanā (VIII)

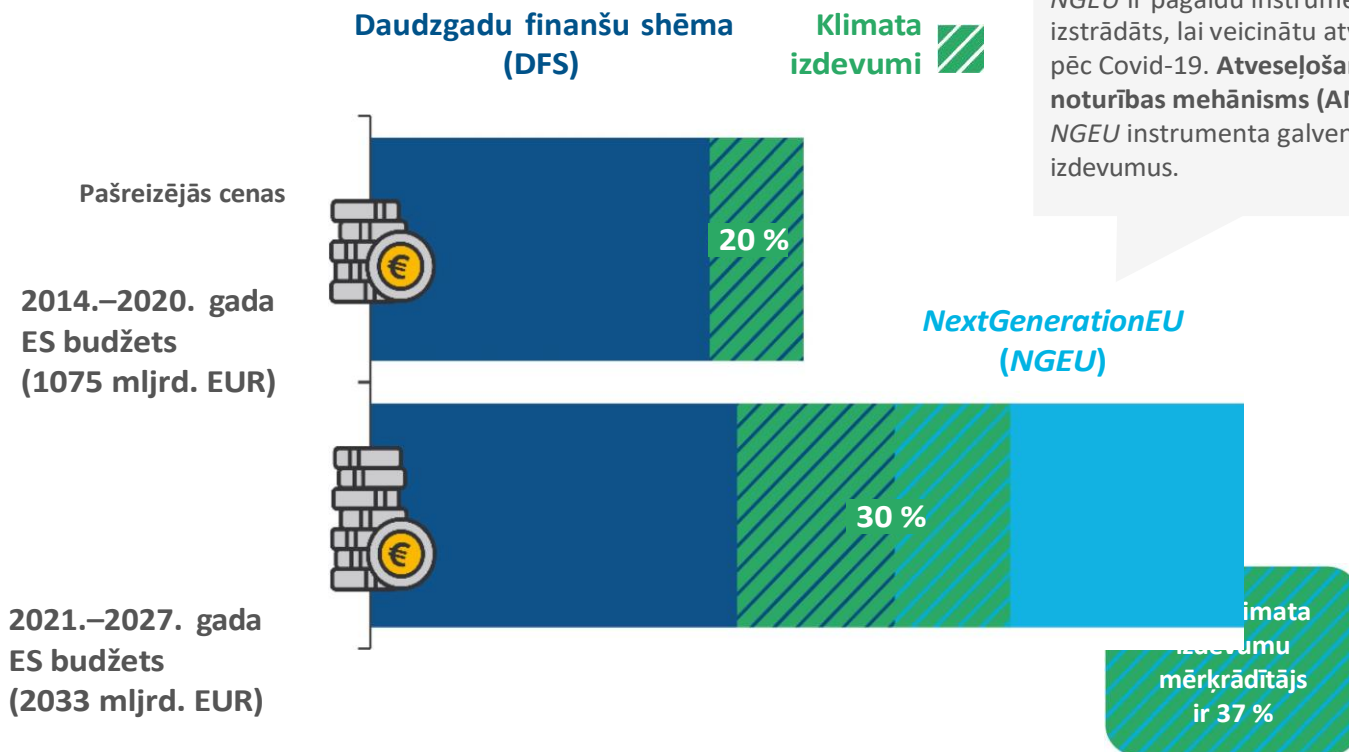
Pilārs «Pilnībā integrēts Eiropas enerģijas tirgus»

Iemesli:

- regulatīvo instrumentu izvēle;
- ES dalītā kompetence ar DV-īm;
- trūkumi Komisijas veiktajā īstenošanas regulu ietekmes novērtējumā;
- ES līmeņa uzraudzība un ziņošana par tirgus integrāciju neveicināja problēmu savlaicīgu atklāšanu;
- ES aģentūras pilnvaru, resursu trūkums.

Klimata izdevumu mērķrādītāji ES budžetā

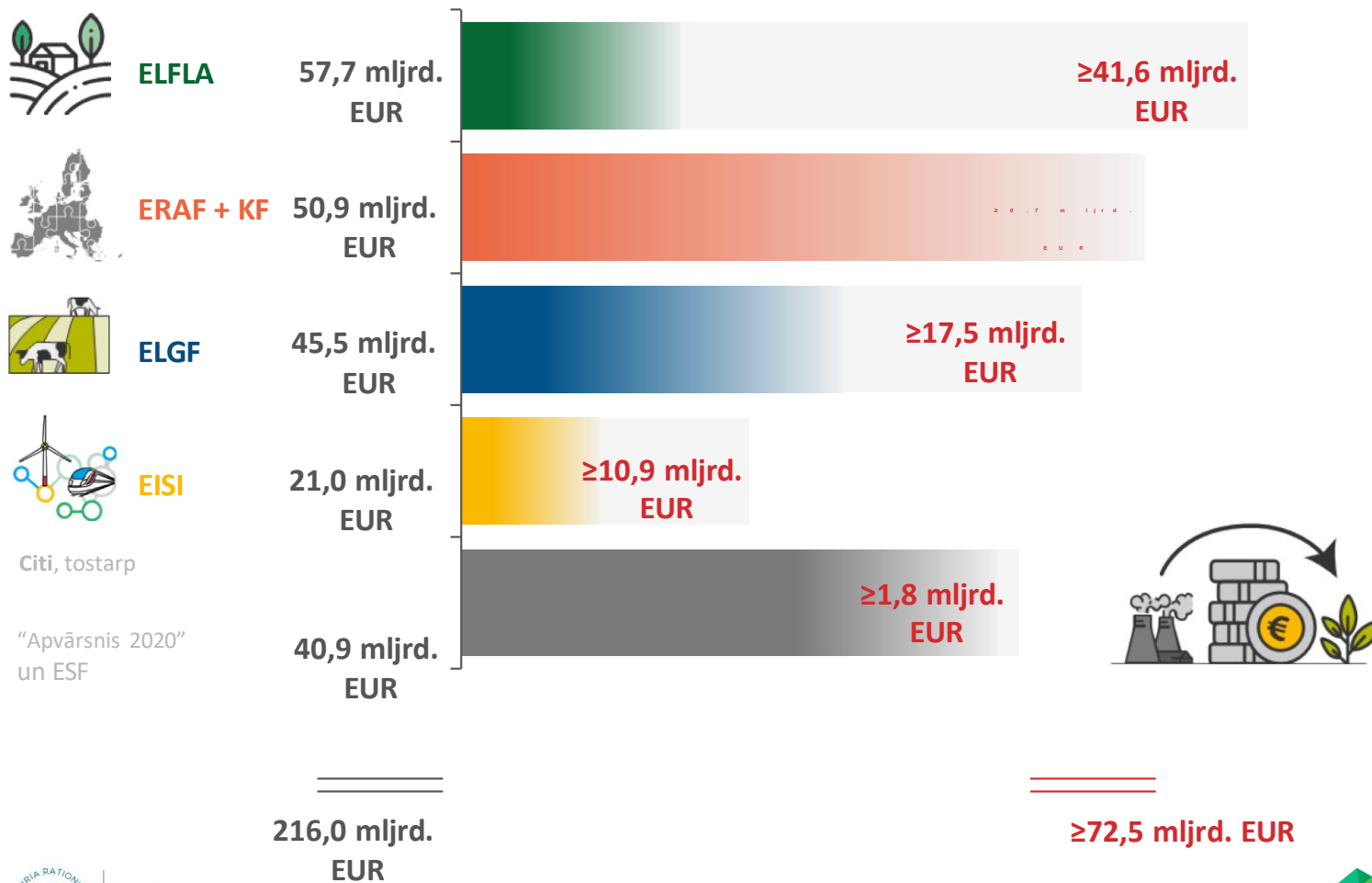
Avots: ERP, pamatojoties uz: Komisija, “Mūsdienīgs budžets Savienībai, kas aizsargā, dod iespējas un aizstāv – daudzgadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam”, COM(2018) 321; Eiropadome, “Conclusions - Special meeting of the European Council”, EUCO 10/20, 2020, 7. lpp.; Komisija, “Guidance to Member States, Recovery and Resilience Plans”, SWD(2020) 205, 5. lpp.

Komisijas klimata ziņojumi 2014.–2020. gadā un iespējamās par lielu novērtētās summas

Komisijas paziņotie klimata izdevumi

Iespējamā par lielu novērtētā summa

Kontaktpersona

Mihails Kozlovs

Revīzijas palātas loceklis

Mihails.Kozlovs@eca.europa.eu

Ja vēlaties vairāk uzzināt par mūsu darbu,
apmeklējiet Palātas tīmekļa vietni: eca.europa.eu

Sekoiet mums tviterī – [@EUAuditors](https://twitter.com/EUAuditors)

Ieskatieties mūsu *LinkedIn* un *Facebook* lapās

Skatieties video Youtube – [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA)

Rakstiet mums: ECA-info@eca.europa.eu

EUROPEAN COURT
OF AUDITORS